

FARMAKOTERAPIE V GASTROENTEROLOGII

Jan Lata

Interní hepatogastroenterologická klinika LF a FN Brno

Klin Farmakol Farm 2008; 22(3): 91

Hlavním tématem tohoto čísla je farmakoterapie v gastroenterologii a všechny tři články jsou z oblasti, které jsou velmi aktuální, první dva se navíc týkají velkého počtu nemocných.

Doc. MUDr. Petr Urbánek, CSc. je uznávaným odborníkem v oblasti virových hepatitid a jeho přehledný článek o pokrocích v léčbě je velmi aktuální a přínosný. Virová hepatitida B je závažným zdravotním problémem, odhaduje se, že celosvětově jsou infikovány až 2 miliardy lidí a 350 milionů má chronickou HBV infekci. V důsledku této infekce zemírá na chronické selhání jater či hepatocelulární karcinom 0,5–1 milion nemocných ročně, což z této choroby činí desátou nejčastější příčinu úmrtí na světě (1). V západní Evropě i u nás se tato choroba vyskytuje podstatně méně často, na rozdíl od zbytku světa především v dospělosti, nicméně i u nás je závažným problémem. Podobná situace je i v prevalenci infekce VHC, která se celosvětově odhaduje na 2 %, což představuje 123 milionů osob. Opět jsou velké rozdíly mezi průmyslově vyspělými státy (např. seroprevalence v Německu 0,6 %, ve Francii 1,1 %) a státy v Africe (Egypt 22 %) či Asii (Čína 3,2 % při pětina veškerého lidstva). Nicméně i v USA je VHC nejběžnější chronickou infekcí šířící se krví

a i ve vyspělých státech je nejčastějším důvodem transplantace jaterní (2). Proto jsou jakékoli pokroky v léčbě těchto onemocnění nesmírně důležité; v této oblasti pro nás o to zajímavější, že nově užívané preparáty, nukleosidová či nukleotidová analoga (tzv. fosfátových acyklických nukleotidů) byly objeveny týmem prof. A. Holého v Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR.

Také druhá práce z pera renomovaného odborníka prof. MUDr. J. Ehrmanna, CSc. je velmi potřebná. Dráždivý tračník je na rozdíl od předchozího tématu choroba bez fatálních konců, ale nesmírně častá. V Evropě se její prevalence odhaduje na 5–25 %, v České republice kolem 13 % (3). V ordinacích praktického lékaře tvoří zhruba 5 % nemocných, v gastroenterologických ambulancích až 50 % návštěv. Její léčba je v mnoha případech obtížná a podobné přehledy jsou z praktického hlediska velmi potřebné.

Téma třetího článku MUDr. I. Vinklerové, také z olomouckého pracoviště, je poněkud odlišné. Týká se polékové akutní pankreatitidy u nemocných s idiopatickými střevními záněty. Nejde o komplikaci častou (4), nicméně z praktického pohledu je velmi důležité na tuto nezvyklou etiologii u nemocných s IBD myslet, především u rizikových skupin (ženy, léčené azathioprinem a mesalazinem). Akutní pankreatitida je stále závažnou chorobou s vysokou mortalitou a jakékoli informace o možnosti této chorobě předcházet či ji časně diagnostikovat jsou nesmírně důležité.

Věřím, že informace z výše uvedených prací budou pro čtenáře nejen zajímavé, ale i v praxi potřebné.

prof. MUDr. Jan Lata, CSc.

Interní hepatogastroenterologická klinika LF a FN Brno
Jihlavská 20, 625 00 Brno
e-mail: jlata@fnbrno.cz

Literatura

1. Lavanchy D. Hepatitis B virus epidemiology, disease burden, treatment, and current and emerging prevention and control measures. *J Viral Hepat* 2004; 11: 97–107.
2. Sy T, Jamal MM. Epidemiology of Hepatitis C Virus (HCV) Infection. *Int J Med Sci* 2006; 3: 41–46.
3. Rejchrt S, a kol. Prevalence a sociodemografická charakteristika dyspepsie v České republice. Nukleus, Hradec Králové 2005.
4. Zbořil V, a kol. Imunosupresiva v terapii idiopatických střevních zánětů. Praha: Grada Publishing, 2007.